

Inbreng bij Commissiedebat Water 9 juni

meer informatie: *meer informatie: Sander van Diepen (06-14 73 90 18 / svdiepen@lto.nl)*

Agenda voor het Waddengebied 2050 – Stop de ontpoldering

Deze week [kwam naar buiten](#) dat in Friesland 46 hectare vruchtbare kleigrond teruggegeven wordt aan de Waddenzee. Een plan dat de gemeente al had afgewezen, maar nu via een omweg weer op tafel ligt. [Eerder dit jaar](#) speelde dit ook in Zeeland. LTO is hier fel tegenstander van. Het kustgebied behoort tot de beste landbouwgebieden van Europa. Het is zowel in Nederland als internationaal niet uit te leggen dat hoogkwalitatieve landbouwgrond weg gestaan wordt aan de zee. Zeker in een tijd waarin elke hectare landbouwgrond nodig is om te voldoen aan maatschappelijke wensen van extensivering. Zie ook de [Grondvisie](#) van LTO.

De zorgen bij de landbouw zijn groot. Bij de Internetconsultatie was 35% van de indieners uit de agrarische sector! Zout water toelaten in zoet gebied druist in tegen alle plannen om zuinig te zijn op het kostbare zoete water. Wanneer het verzachten van de randen van de zee belangrijk is voor de natuur, dan kan deze ook aan de Waddenkant worden gerealiseerd.

- ➔ LTO roept op om te stoppen met de ontwikkeling van dit plan bij Westhoek, maar ook met andere plannen die ten koste gaan van landbouwgrond of verzilting in de hand werken en daarmee de [motie Dijkstra/Geurts](#) te respecteren.
- ➔ LTO pleit voor eventuele overgangsgebieden aan de kant van de Waddenzee.

Geborgde zetels in waterschapsbesturen

LTO heeft zowel in de digitale consultatie als ook in gesprekken binnen het OFL betrokken geweest. Het is jammer dat het rapport zich beperkt tot enkel het leveren van alle geluiden die er in de maatschappij leven over de geborgde zetels. Dit staat haaks op de positieve conclusies vanuit het [OESO rapport](#) (2014), waarin juist het watermanagement en de manier waarop het waterbeheer in Nederland institutioneel en bestuurlijk is geregeld, wordt geroemd. De OESO benadrukte de belangenparticipatie in deze als een sterk punt. LTO roept uw Commissie op de vraag te stellen: “wat gaat er nu fout en welk probleem lossen we op als de geborgde zetels worden opgeheven?”

- ➔ LTO is tegenstander van het afschaffen van de geborgde zetels in de waterschappen. Een waterschap is niet voor niets een ‘[functionele belangendemocratie](#)’, waarin de belangen goed vertegenwoordigd moeten zijn. Zonder geborgde zetels is het gevaar levensgroot aanwezig dat de partijen in het bestuur van het waterschap besluiten nemen die wel direct van invloed zijn op de bedrijfsvoering van de boer en tuinder, zonder dat die daarbij betrokken zijn geweest.

Zonder de geborgde zetels is er nauwelijks meer verschil met de andere bestuurslagen. Daar heeft de [algemene democratie](#) invloed op de waterkwantiteit en waterkwaliteit en vinden de afwegingen plaats over de brede maatschappelijke doelen. De uitvoering van de waterschappen is daar een afgeleide van. Een functioneel bestuur waar de uitvoering centraal staat, waar praktische kennis aan het beleid wordt toegevoegd is een waardevolle, afwijkende, toevoeging. Meer van het zelfde maakt het bestuurlijk bestel niet sterker, alleen maar drukker.

De taken van het waterschap, te weten droge voeten, waterbeheer en schoon water, raken de boer in bijna alle facetten van de bedrijfsvoering. Vanwege het grote belang worden agrarische ondernemers ook nog eens voor grote bedragen aangeslagen door het waterschap. Dat staat in geen verhouding tot wat een burger betaalt. De inbreng vanuit de geborgde zetels is buitengewoon waardevol vanwege de ingebrachte kennis van de sector, van het gebied en draagt de betrokkenheid bij aan het draagvlak voor de besluiten.

Aanpassing belastingstelsel waterschappen (Unie van Waterschappen)

LTO [kan zich goed vinden](#) in het nieuwe belastingstelsel voor de Waterschappen en is voorstander om dit zo snel mogelijk in te voeren. Daarom pleit LTO ervoor dat er geen vertraging wordt opgelopen door aanpassingen op dit unaniem gedragen voorstel.

Grondwateronttrekkingen

Voor de agrarische productie is voldoende water van goede kwaliteit een existentiële voorwaarde. De hoeveelheid water dat gebruikt wordt is al jaren redelijk stabiel. De droge zomers in 2018, 2019 en 2020 leidden tot meer wateronttrekking (uit grond- of oppervlaktewater) voor de gewassen. De meeste effecten van beregening op het grondwater zijn tijdelijk. Na een paar droge zomers vergeten we makkelijk dat klimaatverandering ook leidt tot heftigere buien en grote hoeveelheden water die in een korte tijd kunnen vallen. Recent hebben we dat gezien. Omgaan met deze grote hoeveelheden tegelijkertijd mag niet vergeten worden.

De verschillen in Nederland, per gebied en grondsoort, zijn groot. De problemen, maar ook de oplossingen voor het hogere zand, veenweidegebieden of de diepe polder is niet dezelfde. Over de vraag “wie gaat erover” is het antwoord helder: Dat zijn de provincie (voor het diepe grondwater) en het waterschap (voor het ondiepe grondwater).

- ➔ LTO Nederland vraagt daarom om geen verdere regelgeving vanuit het Rijk bij de regulering van grondwater.
- ➔ De landbouw (en natuur-)gebieden voegen water toe aan het grondwater. Door te zorgen dat water beter wordt vastgehouden kan het neerslagoverschot in de winter gebruikt worden om de grondwatervoorraad aan te vullen. Ook voor de landbouw is het handelingsperspectief van belang. Denk aan water beter vasthouden en zuiniger omgaan met water. Door beter bodembeheer, het plaatsen van stuwen, en het optimaler gebruik van water maken boeren goede stappen.
- ➔ Wanneer er oplossingen komen die er toe leiden dat bepaalde functies niet meer bedrijfseconomisch mogelijk zijn, moeten de ondernemers daarvoor gecompenseerd worden.

Boeren en tuinders werken actief aan schoon en voldoende water en een betere bodem

Met elkaar zijn we aan zet om de water- en bodemkwaliteit te verbeteren. Bij het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) gaat de aanpak van de wateropgave samen met verbetering van de agrarische bedrijfsvoering. Het DAW is een initiatief van LTO Nederland. We willen onze impact de komende jaren nog groter maken door nog meer samen te werken en meer DAW-maatregelen uit te voeren. 2020 was het jaar van de verdiepingsslag. Het DAW maakte de omslag van bewustwording van wateropgaven naar het uitvoeren van maatregelen. Door in te

zoomen op de opgaven per gebied en gerichte maatregelen gezamenlijk te nemen. Het DAW draagt hiermee bij aan voldoende schoon water en een betere bodemstructuur en -kwaliteit.

Ook in 2020 is het aantal DAW-projecten opnieuw gegroeid. Het totale aantal projecten staat nu op bijna 500. In het DAW werken boeren en tuinders aan schoon en voldoende water en een betere bodem. Zij nemen vrijwillig maatregelen op hun eigen bedrijf of doen mee in een project om meer kennis op te doen.

In [jaarverslag](#) leest u inspirerende praktijkverhalen en hoe de DAW-aanpak bijdraagt aan de verbetering van de waterkwaliteit, de opgave op gebied van verdroging, vernatting, verzilting én een betere bedrijfsvoering.